

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu ul. Gajowa 10 60-815 Poznań
tel. 61 6627491, faks 61 8474062 sekretariat@poznan.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

**Pomorze
Zachodnie**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Informacja o projekcie:

Projekt planu ochrony realizowany w ramach projektu pn. „Opracowanie projektów planów ochrony 5 parków krajobrazowych oraz aktualizacja planów ochrony 2 parków krajobrazowych” - Nr decyzji RPZP.04.08.00-32-A006/17. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

Protokół ze spotkania konsultacyjnego

W dniu 31.05.2022 r odbyło się drugie spotkanie konsultacyjne projektu planu ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego opracowywanego na zlecenie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego. Spotkanie zorganizowało Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu – wykonawca dokumentacji projektu planu ochrony. Zebranie odbyło się w sali konferencyjnej Pałacu Siemczyno. Uczestniczyło w nim 39 osób, listę zamieszczono w załączniku do protokołu.

Spotkanie rozpoczęło się o godzinie 10.00. Panowie Piotr Kubala (zastępca dyrektora BULiGL Oddział w Poznaniu) oraz Ryszard Mićko (dyrektor ZPKWZ) przywitali uczestników. Następnie p. Katarzyna Dziubak (koordynator projektu planu ochrony z ZPKWZ) przedstawiła prezentację omawiającą następujące zagadnienia:

1. Definicję parku krajobrazowego;
2. Podstawy prawne, zawartość, oraz procedurę uchwalania planu ochrony parku krajobrazowego;
3. Projekt „Opracowanie projektów planów ochrony 5 parków krajobrazowych oraz aktualizacja planów ochrony 2 parków krajobrazowych”;
4. Podstawy prawne funkcjonowania Drawskiego Parku Krajobrazowego;
5. Etapy w jakich wykonywany jest projekt planu ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego;
6. Dane kontaktowe, pod które można zgłaszać wnioski do planu.

W kolejnej części spotkania p. Michał Chudzicki przedstawił prezentację dotyczącą następujących tematów:

1. Zagrożenia istniejące i potencjalne zidentyfikowane na terenie parku;
2. Strategiczny cel ochrony parku krajobrazowego;
3. Uzupełnienie form ochrony pożądanych z punktu widzenia realizacji celów parku krajobrazowego – propozycja utworzenia sześciu nowych użytków ekologicznych oraz powiększenia rezerwatu przyrody „Jezioro Czarnówek”;
4. Propozycja powiększenie parku;
5. Zasady i kierunki prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej oraz zagospodarowania przestrzennego;
6. Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu;
7. Działania ochronne.

Zakres ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i uchwał krajobrazowych przedstawił p. Krzysztof Pyszny – autor tej części dokumentacji.

Po zakończeniu wystąpień rozpoczęto dyskusję. Pan Ryszard Mićko poprosił o zgłaszanie szczegółowych uwag do przedstawionej koncepcji ochrony w terminie do 15 czerwca. Pani Wiesława Mróz (Komitet Obywatelski Jeziora Lobeliowe) poruszyła kwestię wniosku poszerzenia granicy parku sporządzonego przez Komitet Obywatelski Jeziora Lobeliowe oraz Nadleśnictwo Świerczyna. Zaapelowała o zmianę projektu poszerzenia zaproponowanego przez wykonawcę i włączenie w granicę parku także jezior lobeliowych Krzemno, Ciemniak. Podkreśliła walory przyrodnicze i kulturowe terenu, wskazała na zagrożenia dla stanu jezior lobeliowych. Pan Michał Chudzicki wyjaśnił, że tereny te nie były badane podczas prac terenowych, inwentaryzacje wykonane w etapie II zgodnie z warunkami zamówienia dotyczyły terenów w granicach parku i w związku z projektem zmiany granicy ocenę stanu sporządzono także do jezior lobeliowych otuliny. Pani Katarzyna Dziubak zaproponowała zebranie danych istniejących o stanie jezior z omawianego obszaru. Ostatecznie wykonawca i Zespół Parków Krajobrazowych zgodzili się na korektę projektu zmiany granicy i włączenie do parku jezior Krzemno i Ciemniak.

Kolejny uczestnik dyskusji p. Artur Furdyna (Towarzystwo Przyjaciół Rzek Iny i Gowienicy) zwrócił uwagę na następujące tematy:

- konieczność prowadzenia ochrony wód w ujęciu zlewniowym;
- brak zagrożeń w projekcie planu ze stroni kopalni;
- problem wywożenia na terenie parku odpadów w postaci gnojowicy i koncentratu pobiogazowniczego przez firmy zewnętrzne
- przenoszenie zaleceń planu ochrony do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

- zagrożenie poboru wód powierzchniowych do nawodnień rolniczych uznał za mniej istotne niż korzystania do tego celu z wód podziemnych.

W odpowiedzi p. Michał Chudzicki wskazał na obowiązek przenoszenia zapisów uchwały dotyczącej planu ochrony do miejscowych planów zagospodarowania. Na terenie parku nie prowadzi się działalności wydobywczej. Wykonawcy planu analizowali też bazy złóż, które nie wykazują z terenu parku istotnych zasobów kopalin, dlatego zagrożenie działalnością wydobywczą uznano za nieistotne. Pan Krzysztof Pyszny zwrócił uwagę, że poza granicami parku nie ma możliwości prawnych egzekwowania ograniczeń związanych z kopalniami kruszyw. Pani Katarzyna Dziubak wskazała na możliwość zapisu w granicach otuliny „miękkich” zaleceń, które wskazywałyby na negatywny wpływ tego rodzaju inwestycji.

Pan Zbigniew Dudor (Starostwo Powiatowe w Drawsku) poruszył następujące tematy:

- nawiązał do projektu połączenia jezior szlakiem żeglownym, od którego już się odchodzi;
- formę przedstawienia granicy parku, tak aby była łatwa do odczytania przez mieszkańców;
- problem kormorana jako gatunku inwazyjnego niszczącego drzewostany;
- możliwość budowy wież widokowych na terenie parku.

Pan Michał Chudzicki wyjaśnił, że podczas prac na planem granica parku została dostosowana do działek ewidencyjnych. Została też sporządzona mapa granicy na podkładzie ewidencyjnym. Problem kormorana nie może zostać rozwiązany w planie ochrony parku – gatunek ten jest wymieniony na liście ptaków objętych ochroną i nie stanowi zagrożenia dla celów ochrony parku. Pan Ryszard Mićko zwrócił uwagę na ograniczenia budżetu Zespołu Parków Krajobrazowych, projekt wieży zostanie zrealizowany gdy będą na to uruchomione odpowiednie środki. Budowę wieży można wpisać do planu ochrony jako działanie ochronne kanalizujące ruch turystyczny.

Pan Waldemar Mróz (Komitet Obywatelski Jeziora Lobeliowe) zwrócił uwagę na brak w prezentowanych materiałach działań mających na celu budowanie świadomości społecznej oraz edukacji przyrodniczej młodzieży. Nawiązał też do projektu poszerzenia granicy o jeziora Krzemno i Ciemniak. W odpowiedzi p. Michał Chudzicki zapewnił, że zalecenia w zakresie działań edukacyjnych zostały zapisane w dokumentacji i zostaną zamieszczone w uchwale dotyczącej planu ochrony.

Pani Bożena Szczepańska (Stowarzyszenie Ludzi nieobojętnych „Lobelia”) poruszyła problem wielkotowarowych ferm zwierząt zlokalizowanych w pobliżu granicy parku. Panowie Krzysztof Pyszny i Michał Chudzicki wyjaśnili, że w planie zapisano zakaz lokalizowania ferm norek. Na terenie parku obowiązuje także zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących

znacząco oddziaływać na środowisko. Pani Katarzyna Dziubak zaproponowała wprowadzenie zalecenia o unikaniu lokalizowania ferm także w otulinie.

Pani Magdalena Ulrich (UM w Czaplinku) poruszyła problem pojawiających się sinic w jeziorach powodujących problemy z działalnością kąpielisk. Pani Katarzyna Dziubak wyjaśniła, że badaniami wód zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, a p. Ryszard Mićko dodał że gospodarzem wód w omawianym przypadku są Wody Polskie.

Kolejny uczestnik dyskusji – p. Janusz Bartczak (Zastępca Burmistrza Czaplinka) poruszył kwestię rekomendacji planu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W praktyce zmiany istniejących MPZP będą bardzo trudne. Odniósł się też do zakazu zabudowy letniskowej poza wyjątkami określonymi w planie. Pan Krzysztof Pyszny wyjaśnił, że zapisy w odnośnie zmian MPZP w planie są rekomendacjami, nie nakazami. Zwrócił uwagę na niekorzystne tendencje związane z rozproszonym budownictwem obserwowane na terenie parku i problemy z doprowadzeniem infrastruktury kanalizacyjnej do takich terenów. Do dyskusji włączył się Pan Artur Furdyna podkreślając konieczność ochrony wód parku przed nadmierną eutrofizacją.

Pan Daniel Lemke (Nadleśniczy Nadleśnictwa Czaplinek) poruszył kwestię niezalesiania gruntów rolnych z uwagi na duże arealy gruntów rolnych, które chce zakupić Nadleśnictwo pod zalesienia. Podjął temat dużych kosztów i sensowności ochrony otwartych torfowisk przez usuwanie pojawiającej się roślinności drzewiastej. Pan Michał Chudzicki wyjaśnił, że zalecenie niewykonywania zalesień dotyczy łąk, pastwisk i nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz punktów i osi widokowych, sporządzona zostanie mapa obejmująca tereny wyłączone z zalesień. Ochrona torfowisk jest jednym ze szczególnych celów ochrony przyrody w parku, a obserwujemy szybki zanik tego typu ekosystemów. Z otwartymi torfowiskami wysokimi i przejściowymi związane jest też występowanie większości stanowisk roślin chronionych i zagrożonych w parku.

Pan Artur Furdyna poruszył temat zgodności projektowanych zabiegów z działaniami planowanymi przez Wody Polskie. Podkreślił konieczność zachowania ciągłości biologicznej cieków, co może być sprzeczne z planowaną na terenie parku retencją. Pan Michał Chudzicki wyjaśnił, że podczas projektowania działań ochronnych brane były pod uwagę zapisy Planów Gospodarowania Wodami. Przypomniał też zapisane w koncepcji ochrony zalecenie wykonania inwentaryzacji małych obiektów hydrotechnicznych.

Panowie Daniel Grodziński (Nadleśnictwo Czaplinek) i Janusz Piechota (Komitet Obywatelski „Jeziora Lobeliowe”) poparli wniosek w sprawie powiększenia Parku Krajobrazowego o jezioro Krzemno i Ciemniak.

Przedstawiciele ZPKWZ poinformowali uczestników o możliwości składania uwagi do materiałów i informacji przedstawionych podczas spotkania do dnia 15.06.2022 r.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji p. Ryszard Mićko podziękował uczestnikom i zakończył spotkanie.

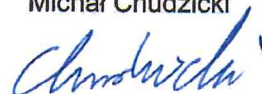
Lista załączników do protokołu:

Załącznik nr 1 – lista uczestników spotkania;

Załącznik nr 2 – uwagi interesariuszy i sposoby ich rozstrzygnięcia.

Opracował

Michał Chudzicki

**Załącznik nr 2 do protokołu z drugiego spotkania konsultacyjnego planu
ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego z dnia 31.05.2022 r.**

Uwagi interesariuszy i sposoby ich rozstrzygnięcia:

- I. Komitet Obywatelski, Pławno 22.02.2021 r. – wniosek o poszerzenie Drawskiego Parku Krajobrazowego.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. W dokumentacji zaproponowano poszerzenie Drawskiego Parku Krajobrazowego o jez. Kaleńskie, Łęka, Pławno, Kapka, Leśniówek. Otulinę parku proponuje się poszerzyć o jeziora Krzemno i Ciemniak wraz z otaczającymi gruntami.

- II. Komitet Obywatelski „Jeziora Lobeliowe” Pławno 01.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak oraz stanowiska archeologicznego Kamienne Kręgi.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak i Kamienne Kręgi znalazły się w obszarze.

- III. Pan Łukasz [redacted] 08.06.2022 r. - wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- IV. Uczniowie Zespołu Szkół w Czaplinku o profilu obsługi turystycznej 06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jeziora Krzemno.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno znalazło się w obszarze.

- V. Pan Maciej [redacted] 09.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- VI. Państwo [redacted] i Wiesław [redacted], Marcin [redacted]
[redacted] 9.06.2022 r. - wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- VII. Państwo [redacted] 9.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- VIII. Państwo [redacted] 10.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- IX. Pani [redacted] 10.06.2022 r. – wniosek o zmianę projektu poszerzenia parku krajobrazowego i włączenie w jego granice jezior Krzemno, Ciemniak wraz z otoczeniem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- X. Starostwo powiatowe w Drawsku Pomorskim, [redacted] inspektor ds. gospodarki nieruchomościami 10.06.2022 r. – wniosek o zmianę zapisu projektu planu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Wg informacji zawartych w piśmie w umowie dzierżawy jeziora uwzględniono następujące zalecenia: niezanęcanie ryb, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych oraz niezarybianie rybami karpiowatymi i gatunkami obcymi. Niszczenie roślinności jeziora wynika z działalności kłusowników. Zapisy w dokumentacji planu ochrony zmieniono na: „Zagrożenie wewnętrzne: Niszczenie stanowisk poryblina jeziornego i lobelii jeziornej w jez. Kapka. Przeciwdziałanie: edukacja ekologiczna”.

- XI. Stowarzyszenia Ludzi Nieobojętnych "Lobelia" – wniosek dodanie do planu ochrony zapisu dotyczącego ograniczenia/wykluczenia rozbudowy i budowy inwestycji w zakresie wielkotowarowych ferm zwierząt na obszarach sąsiadujących z parkiem i jego otuliną np. w odległości do 20 km od granic otuliny; poparcie dla wniosku o poszerzenie parku o obszar wskazany przez Komitet Obywatelski „Jeziora Lobeliowe”.

Odpowiedź: Wniosek częściowo uwzględniono. Na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, do których zaliczają się fermy wielkotowarowe. Dodano zalecenie dążenia do nielokalizowania wielkotowarowych ferm zwierząt w otulinie parku. Nie uwzględniono zapisu odnośnie nielokalizowania ferm w odległości 20 km od granic otuliny – brak możliwości prawnych (delegacji ustawowej) do wskazywania zakazów poza terenem parków krajobrazowych.

- XII. Nadleśnictwo Czaplinek 9.06.2022 r.:

1. Wniosek usunięcie z listy zagrożeń istniejących zagadnień dotyczących niezgodności budowy drzewostanów, wycinki lasów oraz usuwania martwego drewna.

Odpowiedź: Zapisy o wycince lasu powodującej spadek dostępności siedlisk lęgowych przeniesiono do zagrożeń potencjalnych.

Przeredagowano zapis dotyczący niezgodności budowy drzewostanów na następujący: „Niezgoda składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem w stosunku do stanu naturalnego ekosystemów, pinetyzacja. Oddziaływanie dotyczy w szczególności drzewostanów sosnowych na siedliskach lasów i lasów mieszanych z

roślinnością potencjalną buczyn i grądów. Zagrożenie wynikające z przyczyn historycznych – starsze drzewostany parku odnawiane były pierwszej połowie XX w, w czasach, gdy często na siedliskach lasów liściastych preferowanym gatunkiem była sosna. Przeciwdziałanie: kontynuowanie prowadzonej przez nadleśnictwa stopniowej przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu”.

Według danych planów urządzenia lasu nadleśnictw Czaplinek, Połczyn, Złocieniec, Świerczyna i Świdwin na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego występują drzewostany o składzie niezgodnym z siedliskiem. Zajmują powierzchnię 1225,25 ha, zatem zagrożenie należy uznać za istniejące, chociaż skutki jego powstania są historyczne i aktualnie w gospodarce leśnej stosowane są składy odnowień dostosowane do warunków siedliskowych.

Przeredagowano zapisy o zagrożeniach związanych z martwym drewnem na – „Niewystarczające zasoby martwych drzew”. W ekosystemach leśnych występujących w parku przeprowadzono ocenę stanu siedlisk przyrodniczych (9110, 9130, 9160, 9190, 91E0) zgodnie z metodyką GIOŚ na łącznie 122 powierzchniach monitoringowych. Parametr dotyczący łącznych zasobów martwego drewna uzyskał ocenę właściwą FV tylko na 10 transektach, ocenę niezadowalającą U1 zastosowano na 34 transektach, a pozostałe 78 płatów to siedliska z brakiem lub bardzo małymi zasobami martwego skutkującymi oceną złą U2.

2. Wniosek o usunięcie z listy zagrożeń potencjalnych zagadnień dotyczących zalesiania terenów otwartych oraz prac na siedliskach przyrodniczych przedstawionych jako pogarszających stan tych siedlisk.

Odpowiedź: Przeredagowano zapis dotyczący potencjalnego zagrożenia związanego z zalesieniami na następujący: „Zagrożenie wewnętrzne: Zalesianie terenów łąk, pastwisk i torfowisk oraz punktów widokowych. Przeciwdziałanie: Nie planowanie zalesień na użytkach zielonych, torfowiskach i w zasięgach widoczności punktów widokowych”. Zagrożenie to jest wskazane jako potencjalne, to znaczy, że aktualnie zagrożenia te nie występują. Plan tworzony jest jednak na 20 lat, zatem powinien uwzględniać również potencjalne zagadnienia. Niewątpliwie gospodarka leśna realizowana w ramach PUL (dokument przed zatwierdzeniem podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko) jest prowadzona zgodnie z zasadami ochrony przyrody, jednak dokument ten jest wykonany na 10 lat, w związku z tym przygotowując następny plan urządzenia lasu, trzeba będzie wziąć pod uwagę zapisy planu ochrony parku krajobrazowego, a tym samym tak zaplanować prace, aby zagrożenia te nie wystąpiły.

Usunięto zapis o zagrożeniu potencjalnym jakie stwarzają prace z zakresu gospodarki leśnej dla stanu siedlisk przyrodniczych.

3. Negatywna opinia do zapisów dotyczących usuwania nalotów z kopuły torfowisk wraz z wyniesieniem poza obręb torfowiska.

Odpowiedź: Pozostawiono zapisy dotyczące działań ochronnych polegających na usuwaniu roślinności drzewiastej ze zniekształconych płatów torfowisk 7110, 7120 i 7140. Na terenie parku obserwuje się proces szybkiego zarastania otwartych torfowisk brzozą omszoną i sosną. Wkraczanie drzewostanu przyspiesza procesy transpiracji i powoduje niekorzystne zmiany warunków świetlnych. Następuje zanik układów florystycznych typowych dla torfowisk przejściowych i wysokich, w najlepszym przypadku prowadzące do powstania inicjalnych postaci brzeziny i borów bagiennych, ale często wykształcają się leśne zbiorowiska zastępcze. Otwarte torfowiska na terenie parku są siedliskiem występowania największej liczby gatunków chronionych i zagrożonych. Ich zanik doprowadzi do zmniejszenia bogactwa florystycznego obszaru. Ze względu na fakt, że ochrona torfowisk wymieniona została jako szczególnie

cel ochrony parku wydaje się konieczne podjęcie działań ochrony czynnej. Oprócz zalecanej analizy możliwości poprawy uwodnienia torfowisk, w których napotkano ślady dawnych prac melioracyjnych (np. poprzez piętrzenia, zasypywanie rowów), jedynym doraźnym sposobem polepszenia stanu siedlisk wydaje się być usuwanie podrostów. Zabieg nie zawsze przynosi trwałe rezultaty dlatego konieczne może być stosowanie nawrotów. Do wykonania zabiegów wytypowano torfowiska, w początkowej fazie zarastania, gdzie zabieg może jeszcze przynieść dobre efekty. Tego typu działania stosowane były często w innych obszarach chronionych. Omawiane prace ochronne wykonywane i finansowane będą przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego w porozumieniu z zarządcami gruntów. Wykonane w ostatnich latach badania na terenie Pojezierza Mazurskiego oraz Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego potwierdzają skuteczność zaproponowanej metody ochrony torfowisk:

- Czerepko J., Boczon A., Wrobel M., Gawryś R., Sokołowski K. 2018: Removal of birch as a means of protecting raised bog mossy vegetation Ledo-Sphagnetum magellanicum. *Wetlands Ecol Manage* (2018) 26:689–702
- Stańko R. 2020: Ekspertyza w zakresie oceny stanu ochrony oraz oceny wpływu zrealizowanych działań ochronnych na siedlisko przyrodnicze 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska w obszarze Natura 2000 Rynna Jezior Obrzańskich PLH080002 oraz oceny stanu ochrony i oceny wpływu zrealizowanych działań ochronnych na siedlisko przyrodnicze 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) w obszarze Natura 2000 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskiej PLH080008. Opracowanie wykonane na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0108/16 pn.: "Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód".

4. Wniosek o dodanie zalecenia wykonania analiz poborów wód powierzchniowych i podziemnych, jako niezbędny element monitorowania bilansów wodnych, ochrony zasobów oraz istotny czynnik przy podejmowaniu decyzji w zakresie planowania działań (inwestycji) bezpośrednio związanych z poborami wód.

Odpowiedź: Uwzględniono wniosek o wykonanie analiz poborów wód powierzchniowych i podziemnych, jako niezbędny element monitorowania bilansów wodnych. Dodano zalecenie w katalogu działań ochronnych: „Wykonanie bilansu wodnego z uwzględnieniem presji na stan ilościowy wód powierzchniowych Drawskiego Parku Krajobrazowego z uwzględnieniem: zagospodarowania zlewni (w tym uszczelnienia lub przekierowania wód), istniejących poborów i zrzutów wód, zmian klimatycznych. Weryfikacja wielkości zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych i powierzchniowych. Przeprowadzenie analizy wpływu zagospodarowania zlewni na bilans wodny w zlewniach parku szczególnie pod kątem określenia możliwości poboru wód podziemnych i powierzchniowych.”

- XIII. Stowarzyszenie Turystyczno-Wędkarskie „Wędkarskie opowieści” 14.06.2022 r. – wniosek o zmianę zapisu projektu planu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Zrezygnowano z zapisu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

- XIV. Przedsiębiorstwo Rybackie Złocieniec 14.06.2022 r. – pytanie o źródła danych części opracowania dotyczącej ichtiologii (powołanie się autorów planu na

materiały wnioskodawcy jako źródło); wniosek o uwzględnienie udziału przedsiębiorstwa w przyszłych pracach nad planem.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Oficjalne materiały dotyczące zarybień i połowów zostały udostępnione przez użytkowników rybackich (Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie) na potrzeby opracowania „EKSPERTYZA PRZYRODNICZA NA POTRZEBY UZUPEŁNIENIA STANU WIEDZY W OBSZARACH NATURA 2000 WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO Jeziora Czaplineckie PLH320039 inwentaryzowane przedmioty ochrony (...) 2019”. Zakres: Odłowy gospodarcze i amatorskie 2008-2018, zarybienia 2008-2018. W opracowaniu informacje te, częściowo przetworzone znajdują się na stronach odpowiednio 26-118. Z oczywistych względów wartości liczbowych nie zamieszczano w opracowaniu. Okręgi PZW upubliczniają informacje o zarybieniach.

Informacje o warunkach prowadzenia amatorskiego połowu ryb użytkownicy również upubliczniają, podobnie jak informacją powszechnie udostępnioną są np. ograniczenia w stosowaniu zanęt. Najtrudniejszą każdorazowo informacją do pozyskania drogą oficjalną są udziały gatunków obcych nie uznanych za inwazyjne (amur, karp). Informacje o ich bytowaniu w ilościach znaczących, można uzyskać jedynie poprzez wywiad bezpośredni z wędkarzami (łącznie kilkudziesięciu wędkarzy, co znamienne głównie ukierunkowanych na połów drapieżników), lub uzyskując informacje przed zakupem zezwolenia na konkretne łowisko. Tutaj nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi oficjalnymi, a rzeczywistością w terenie (uzupełniono natomiast informacje o tendencjach zmian, które niekoniecznie widoczne były w zestawieniach zarybień/odłowów). Wyjątek stanowiły jeziora w części północnej parku (Dolina Pięciu Jezior), gdzie informacje pozyskano od pracowników Lasów Państwowych (informacja ustna).

Słusznie jednak Państwo zauważyli, że należy doprecyzować źródło danych (umieszczając nie tylko w literaturze, ale np. w formie przypisu dolnego).

Zawiadomienia o spotkaniu konsultacyjnym zostały rozesłane do Urzędów Gmin, Sołtysów oraz innych interesariuszy. W czwartym etapie prac w ramach konsultacji społecznych wyłożony zostanie projekt planu ochrony, do którego będzie można zgłaszać wnioski i uwagi.

- XV. Państwo Beata i Władysław Pakuła 14.06.2022 r. – uwagi odnośnie presji antropogenicznej na jezioro Siecino, nie przestrzeganie zasad strefy ciszy w jeziorze, działalność pola campingowego polegającego na usuwaniu starych drzew, zadrzewień, niszczeniu roślinności szuwarowej w jeziorze, zmienianie naturalnego ukształtowania terenu.

Odpowiedź: działania wymienione w piśmie łamią zakazy zapisane w uchwale ustanawiającej Drawski Park Krajobrazowy. Na terenie DPK obowiązuje zakaz niszczenia zadrzewień, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych, budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i jezior. Zapisy planu ochrony nie zmieniają zakazów obowiązujących na terenie Parku. Zalecenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wprowadzają dodatkowe ograniczenia związane z zabudową, także letniskową.

- XVI. Nadleśnictwo Połczyn 15.06.2022 r.:

1. Wniosek dodanie do listy zagrożeń zakładanie plantacji drzew szybkoorosnących.

Odpowiedź: Do zagrożeń istniejących dodano zapis o tworzeniu plantacji drzew szybkoorosnących. W rozdziale dotyczącym zasad prowadzenia gospodarki rolnej dodano zalecenie unikania tworzenia wielkoobszarowych plantacji drzew

szybkorosnących; w przypadku lokalizacji tego typu upraw zakładanie pasów i enklaw gatunków rodzimych.

2. Wniosek o usunięcie z zagrożeń zapisów dotyczących gospodarki leśnej.

Odpowiedź: Zapisy o wycince lasu powodującej spadek dostępności siedlisk lęgowych przeniesiono do zagrożeń potencjalnych. Przeredagowano zapis dotyczący niezgodności budowy drzewostanów na następujący: „Niezgoda składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem w stosunku do stanu naturalnego ekosystemów, pinetyzacja. Oddziaływanie dotyczy w szczególności drzewostanów sosnowych na siedliskach lasów i lasów mieszanych z roślinnością potencjalną buczyn i grądów. Zagrożenie wynikające z przyczyn historycznych – starsze drzewostany parku odnawiane były pierwszej połowie XX w, w czasach gdy często na siedliskach lasów liściastych preferowanym gatunkiem była sosna. Przeciwdziałanie: kontynuowanie prowadzonej przez nadleśnictwa stopniowej przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu”. Przeredagowano zapisy o zagrożeniach związanych z martwym drewnem na – „Niewystarczające zasoby martwych drzew”. Wyniki oceny stanu siedlisk leśnych wg metodyki GIOŚ na większości powierzchni wykazały stan nieodpowiedni lub zły dla parametru „Martwe drewno łączne zasoby” (10 ocen FV, 34 U1 i 78 U2).

3. Pytanie o stanowisko widłozębu zielonego *Dicranum viride*.

Odpowiedź: Podczas prac terenowych wykonanych w 2021 r. potwierdzono stanowisko widłozębu zielonego *Dicranum viride*. Mszak występuje na głazie narzutowym na skraju koryta strumienia Dębica. Aktualnie na populację gatunku składają się trzy (3) kępki zajmujące łącznie powierzchnię około 25 cm². Mamy zatem do czynienia z drastycznym zmniejszeniem populacji gatunku na opisywanym głazie (w stosunku do danych z 2010 r.). Przyczyny zmniejszenia powierzchni zajmowanej przez widłozęb nie są znane.

4. Uwaga o zagrożeniu potencjalnym w postaci rębni zupełnych w zlewni torfowisk, które mogą wpływać niekorzystnie na stan siedlisk. Nadleśnictwo wskazuje, że działania z zakresu gospodarki leśnej podlegają ocenie w ramach prognozy oddziaływania zapisów planu urządzenia lasu na środowisko.

Odpowiedź: Zagrożenia związane z rębniami w zlewni torfowisk i zabiegami gospodarczymi na stanowiskach roślin chronionych zaliczono do potencjalnych, co oznacza, że aktualnie nie występują. Plan ochrony parku tworzony jest jednak na 20 lat, zatem powinien uwzględniać również potencjalne ryzyka. Gospodarka leśna realizowana w ramach PUL jest prowadzona zgodnie z zasadami ochrony przyrody, jednak dokument ten jest wykonany na 10 lat, w związku z tym przygotowując następny plan urządzenia lasu, trzeba będzie wziąć pod uwagę zapisy planu ochrony parku krajobrazowego, a tym samym tak zaplanować prace, aby zagrożenia te nie wystąpiły.

5. Wniosek o doprecyzowanie szerokości cieków (2 m) i wielkości bagien, przy których stosowane będą strefy buforowe (0,5 ha).

Odpowiedź: Przeredagowano zapisy odnośnie pozostawiania stref buforowych na następujące: „Pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach poza obszarem Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielania taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia; w obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 stosowanie stref buforowych zgodnie z obowiązującymi zapisami planu zadań ochronnych.

6. Wniosek o wyłączenie z listy wydzieleń wyłączonych z gospodarowania siedmiu pozycji zaliczonych do drzewostanów referencyjnych.

Odpowiedź: Listę wydzieleń zaproponowanych do wyłączenia z użytkowania pozostawiono bez zmian. Zaliczenie ich przez nadleśnictwo do ekosystemów referencyjnych przyczyniło się do zachowania siedlisk w dobrym stanie. Zapisy planu ochrony są tu zbieżne z ochroną podjętą wcześniej przez nadleśnictwo i tylko je sankcjonują.

7. Opinia o nieuzasadnionym ekonomicznie zaleceniu usuwania drzew i krzewów z torfowisk oraz propozycja stosowania obrączkowania.

Odpowiedź: Pozostawiono zapisy dotyczące działań ochronnych polegających na usuwaniu roślinności drzewiastej ze zniekształconych płątów torfowisk 7110, 7120 i 7140 (uzasadnienie w odpowiedzi do pisma Nadleśnictwa Czaplinek). Dodano zapis o możliwości obrączkowania drzew jako sposób alternatywny wykonania zabiegu. Działanie ochronne wykonywane i finansowane będzie przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego w porozumieniu z zarządcami gruntów.

8. W związku z zaleceniem montażu budek lęgowych dla włośchatki nadleśnictwo poinformowało, że zadanie to zostało już zrealizowane w oddziałach 816, 819, 820, 830.

Odpowiedź: Usunięto działanie ochronne dotyczące zainstalowania budek lęgowych dla włośchatki oraz pozostawiania kęp świerkowych.

XVII. Nadleśnictwo Złocieniec 15.06.2022 r.:

1. Wniosek o pozostawienie stref buforowych o szerokości 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach w sąsiedztwie zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielania taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono. Przeredagowano zapis o strefach buforowych na następujący: „Pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach poza obszarem Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielania taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia; w obszarze Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 stosowanie stref buforowych zgodnie z obowiązującymi zapisami planu zadań ochronnych.

2. Wniosek o rozważenie możliwości ograniczonego wykorzystywania jeziora Kapka pod kątem rekreacyjnym i wędkarskim poprzez wyznaczenie dwóch kąpielisk (w części północnej i południowej jeziora), eliminację gatunków obcych (karp) i wyłączenie używania zanęt wędkarskich.

Odpowiedź: Wniosek uwzględniono częściowo. Usunięto zapisy o rezygnacji z użytkowania wędkarskiego jeziora Kapka. W aktualnej umowie dzierżawy jeziora uwzględnione zostały zalecenia niezaniekania ryb, stosowania wyłącznie urządzeń stawnych oraz niezarybianie rybami karpiołowatymi i gatunkami obcymi. Wydaje się, że wyznaczanie kąpielisk nie służy ochronie jeziora lobeliowego, która jest jednym z celów planu ochrony.

3. Uwaga o utworzeniu użytku ekologicznego w oddz. 193g (nadleśnictwo nie widzi zasadności ponieważ wyznaczono już w tym miejscu siedlisko przyrodnicze 7140).

Odpowiedź: Utworzenie użytku ekologicznego w oddz. 193g zostało zaproponowane ze względu na występowanie tu torfowiska przejściowego 7140 i we fragmencie torfowiska wysokiego 7120. Występują tu mszary przygielkowe z obfitym występowaniem rzadkich wątrobowców *Cladopodiella fluitans*, *Kurzia pauciflorae* oraz stanowiska 17 gatunków roślin chronionych i zagrożonych. Wyznaczenie w tym miejscu użytku ekologicznego wydaje się uzasadnione.

4. Uwaga o propozycji powiększenia rezerwatu przyrody Jezioro Czarnówek w części południowej, gdzie prowadzona jest przebudowa drzewostanu w odległości 100 m od jeziora.

Odpowiedź: Powiększenie rezerwatu Jezioro Czarnówek o fragment w części południowej nie spowoduje konieczności przerwania przebudowy drzewostanu. Zabieg ten wpisany został do planu ochrony rezerwatu i powinien być kontynuowany.

XVIII. Nadleśnictwo Świerczyna 15.06.2022 r.:

1. Uwaga o braku siedliska przyrodniczego 6510 w pododdziale 6f.

Odpowiedź: Siedlisko przyrodnicze 6510 w pododdziale 6f zostało potwierdzone podczas prac terenowych w 2021 r. Zajmuje fragment wydzielienia w cz. E o powierzchni 0,26 ha;

2. Uwaga o siedlisku przyrodniczym 9110 w pododdziale 38a; wg bazy danych nadleśnictwa występuje tu siedlisko przyrodnicze 9130.

Odpowiedź: Podczas prac terenowych w 2021 r. w pododdziale 38a stwierdzono zespół kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae-Fagetum* identyfikujący siedlisko przyrodnicze 9110.

- XIX. Pan Artur Marcinkowski 15.06.2022 r. – poparcie dla inicjatywy Komitetu Obywatelskiego „Jeziora Lobeliowe” o włączenie w granicę parku jezior Krzemno i Ciemniak.

Odpowiedź: wniosek uwzględniono. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze.

- XX. PHU KARMAT s.c. Forgiel i Forgiel 15.06.2022 r. – uwagi do projektu włączenia jeziora Kapka w granice parku i wyłączenia go z użytkowania wędkarskiego; uwaga o nie poinformowaniu autora pisma o prowadzonych konsultacjach społecznych.

Odpowiedź: wniosek uwzględniono. Zrezygnowano z zapisu o wyłączeniu jeziora Kapka z użytkowania wędkarskiego.

Zawiadomienia o spotkaniu konsultacyjnym zostały rozesłane do Urzędów Gmin, Sołtysów oraz innych interesariuszy. W czwartym etapie prac w ramach konsultacji społecznych wyłożona zostanie cała dokumentacja projektu planu ochrony, do której będzie można zgłaszać wnioski i uwagi.

XXI. Gmina Czaplinek 15.06.2022 r.:

1. Uwaga o nieaktualności danych dotyczących kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach obrębów Siemczyno, Kołomąt, Sikory, Czarne Wielkie Żerdno, Sulibórz. Aktualnie obowiązują studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego Gminy Czaplinek zatwierdzone przez Radę Miejską w Czaplinku uchwałą Nr XLIII/384/22 z dnia 24 lutego 2022 r.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona. Analizę SUIKZP prowadzono w drugim etapie prac nad planem, zakończonym w listopadzie 2021 r., gdy nie obowiązywała jeszcze wspomniana uchwała. W ostatecznej wersji dokumentacji zostaną uwzględnione zapisy aktualnego studium.

2. Wątpliwość odnośnie zapisu „Nie lokalizowanie obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej” - jak będzie egzekwowalny? Pytanie o wydane przez gminę WZ na farmy fotowoltaiczne.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Na terenie DPK, zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 2919) obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, z wyjątkami ustawowymi, tj. miejscami wskazanymi w SUIKZP gminy i mpzp. Powyższy zapis nie wprowadza nowych ustaleń. Dotyczy to również farm fotowoltaicznych. Wydane decyzje o WZiZT pozostają w mocy i będzie można na ich podstawie realizować przedsięwzięcia polegające na budowie farm PV. Projekty decyzji WZiZT na terenach parków krajobrazowych i ich otulin podlegają uzgodnieniom przez RDOŚ, zaś przed 2008 r. podlegały uzgodnieniom przez dyrekcje parków krajobrazowych, jako jednostki administracji wojewody zachodniopomorskiego.

3. W planach nie ma możliwości pisania o ogrodzeniach – uchwała krajobrazowa może to regulować. Z rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie wynika możliwość sytuowania budynku mieszkalnego w pobliżu lasu. Wskazany akt prawny reguluje problematykę usytuowania budynku względem lasu w ten sposób, iż minimalna odległość od lasu powinna wynosić: 12 m, gdy dom ma ściany i pokrycie dachu nierozprzestrzeniające ognia albo 16 m, gdy dom ma ściany lub pokrycie dachu rozprzestrzeniające ogień – więc wprowadzenie innej odległości jest dodatkowym ograniczeniem wprowadzanym przez gminę w planie.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis ten jest częścią koncepcji ochrony przyrody. W projekcie planu będzie się on znajdować w części planu, który formułuje zalecenia dla uchwał krajobrazowych.

4. Należy ponownie rozważyć określenie wielkości działek siedliskowych 2500 m² i 1ha dla działek rolnych z możliwością zabudowy.

Odpowiedź: Uwaga częściowo uwzględniona. Przeredagowano zapis na następujący: „Realizowanie nowych podziałów zgodnie z zasadą: średnia powierzchnia działki nie może być mniejsza niż 2000 m² przy jednoczesnym zachowaniu minimalnej powierzchni wyznaczonej działki równej 1000 m²”.

5. W przypadku zakazu lokalizacji obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników należy zastosować indywidualne podejście do danej sytuacji tj. położenia działki, warunków przyrodniczych czy też rodzaju planowanej zabudowy. Nie wprowadzać sztywnego zakazu dla wszystkich.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Na terenie DPK, zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 2919) obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, z wyjątkami ustawowymi, tj. miejscami wskazanymi w SUIKZP gminy i mpzp. Zapisy koncepcji ochrony przyrody, które znajdują się w projekcie planu ochrony nie wprowadzają nowych ustaleń.

6. Przedstawiony projekt określa opracowanie pięciu nowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu gminy Czaplinek. Na dzień dzisiejszy ze względu na koszty finansowe nie planuje się wdrożenia procedury opracowania takich planów.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Jest to zalecenie wynikające z koncepcji ochrony przyrody. Plan ochrony ustala się na 20 lat i w swojej treści zawiera ustalenia do dokumentów planistycznych. Jest to wymóg ustawy. Natomiast forma przedstawienia w projekcie planu to wskazania i zalecenia. Plan ochrony nie wskazuje okresu czasu, do którego należy uchwalić zmiany w mpzp/suikzp ani nowych mpzp. Jednakże w przypadku przystąpienia do ich tworzenia, należy wziąć pod uwagę zalecenia, które wynikają z planu ochrony.

7. W przypadku zapisu dot. zakazu wyznaczania nowych terenów pod zabudowę należy również sprawę potraktować każdorazowo indywidualnie – nie zamykać furtki na możliwość rozwoju gminy.

Odpowiedź: Uwzględniając cele ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego zapisy dotyczące ograniczenia zabudowy należy utrzymać.

8. Popieramy rozszerzenie Drawskiego Parku Krajobrazowego dodatkowo o Jezioro Krzemno.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona. Skorygowano przebieg proponowanej granicy parku, tak by jez. Krzemno, Ciemniak znalazły się w obszarze parku.